

NOVA SZDL

ANDREJ POZNIČ

Razdrobljenost na kontinuiteti, napačno imenovani »levica«, je tako velika, da gre preveč glasov v nič. Vsem je očitno, da tako ne bodo zmogli premagati novega pat položaja v parlamentu. Njihova politična igra gre v dve smeri: zavlčevanje z volitvami, kamor spadajo napovedi o ustavni presoji o volitvah sredi julija, da bodo imele nove stranke več časa, da se »organizirajo« (beri: »da jim mediji naredijo ustrezno - zastoj - reklamo«), drugi del navora pa hoče skupen nastop neparlamentarnih strank, torej pred in povolilno koalicijo, ki naj bi pridobila tako množico, da bi skupaj z DeSUS-om imeli onih 46 glasov, ki jih potrebujejo, da nadaljujejo s svojo protislovensko politiko. Časnik *Delo*, ki se samorazglašuje za »kritično pričo« dogajanja, po svoji kolumnistki Staričevi govori o tej družini kot o »Novem DEMOS-u«. Kolumnistka pri tem gladko spregleda, da je kratica DEMOS pomenila: DEMOKRATIČNA Opozicija Slovenije, skupaj pa ljudstvo, zato na levi ne more biti novega DEMOS-a, ker je oblast, ampak naj rajši govori o Novi SZDL. Se še spomnite tistega stvara, ki smo mu morali reči Socialistična Zveza Delovnega Ljudstva. V njej smo bili vsi, pa če smo hoteli ali nismo hoteli in je delovala kot nekakšen transfer ukazov partijskega sekretarja, v zadnjih letih torej Kučana.

Na kontinuitetni polovici našega političnega življenja se torej trudijo, da bi uredili petelinji boj med Hanom, Šoltesom in Cerarjem. Trije Kučanovi možje. Vsak glas zanje je glas za Kučana. AB, ZARES, LDS in vstajniške stranke s TRS-om in drugimi so le drobiž, ki ne velja nič. Uničenje Pahorjeve linije v SD-ju je zdaj zaključeno. Vprašanje je le, kako hitro so sposobni oživeti SZDL in jo prodati svojim zvestim volivcem, ki po toliko desetletjih vedo edino to, da sovražijo JJ osebno, slovensko pomlad refleksno, RKC visceralno in da ne bodo zato nikoli dali svojega glasu za Slovenijo in njeno demokracijo. Volilno telo bo ostalo torej razdeljeno tako, da bo kontinuiteta imela vedno večino, posebej še, ker mlade gabrovske generacije, nezadržno, s praznimi možgani, povečujejo dotok jugonostalgikov in salonskih socialistov, torej kontinuitete in njenih tajkunov.

Vse kaže, da bodo tudi nove volitve zaman. Vse bo po starem, le v prve vrste oblasti bodo stopili »novi obrazi«, ki nimajo nobene izkušnje z vladanjem, upravljanjem države in delom za skupno dobro. Vsi pa znajo dobro ubogati zakulisne murgelsko-čebinske šefe. Vsi radi hodijo na kosila v gostilne ...

Še enkrat ponavljam svojo misel, da je za SDS, NSi ali SLS najbolje, da ne gredo v nobeno vlado, če same nimajo dostojne večine. Z DeSUSom se dokazano ne da, vlogo DL bo prevzel Šoltes ali Cerar, njihovi poslanci pa bodo popolnoma nepoznani ljudje in zatorej nezanesljivi, kakor je bil nezanesljiv in smrtonosen Virant, ki je bil pravi trojanski konj, zaradi katerega smo danes v tem propadu. Bolje je biti v opoziciji in delati v konsolidaciji svojih somišljenikov in simpatizerjev, delati na prečiščevanju stališč in pripravi na čas, ki bo zanesljivo prišel, ko bo tudi slovenski volivec spoznal, da ni druge pomoči kakor odvoliti večno kontinuitetno zimo, pa naj se predstavi kot SD ali DeSUS ali kot nove stranke starih obrazov in ljudi s prečudovitimi imeni, kot so VERJAMEM, SOLIDARNOST, ZAVEZNIŠTVO ipd. Čas je, da se naveščamo te vedno iste in enake igre in nemo nasedati.

Potrebno je voliti staro in poznano. Kdor ima količkaj poštenosti in voli kontinuiteto, potem naj izbere med SD-jem in DeSUS-om, sicer kupuje mačka v žaklju in Sloveniji pripravlja še več glavo-bola a la AB.

(Časnik.si)

REFERENDUM O ARHIVIH

Prvi referendum, za uspešnost katerega bi bilo po novem zakonu treba doseči kvorum, ni uspel. SDS in 46.000 podpisnikom zahteve za referendum o arhivski noveli tako na referendumu ni uspelo zavrniti arhivske novele. S tem so najbolj zadovoljni na ministrstvu za kulturo, medtem ko v SDS napovedujejo, da bodo skrbno spremljali izvajanje zakona.

Da bi bil zakon o arhivih na referendumu zavrnjen, bi morala proti njemu glasovati večina volivcev, ki so glasovati veljavno, hkrati pa bi morala ta večina predstavljati vsaj 20 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Prvi cilj je predlagateljem uspel, saj je po prešteti praktično vseh glasovih proti zakonu glasovalo 67,33 odstotka tistih, ki so prišli na volišča, za pa le 32,67 odstotka.

Ni pa predlagateljem uspelo doseči kvoruma, potrebnega za zavrnitev zakona. Za to bi namreč moralo glasovati najmanj 20 odstotkov vseh volilnih upravičencev oziroma 343.000 volivk in volivcev. Neuradni delni izidi pa kažejo, da se je glasovanja na referendumu udeležilo zgolj 200.042 ali 11,68-odstotka vseh volivk in volivcev.

Prvopodpisana pod zahtevo za refe-

Ni nam uspelo

rendum o arhivski noveli poslanka SDS Eva Irgl je z izidom glasovanja zadovoljna, manj pa z udeležbo, zaradi katere jim ni uspelo doseči kvoruma, da bi referendum uspel. »Trebalo je pošteno priznati, da kvoruma nismo dosegli, bo pa tudi kulturni minister moral pošteno priznati, da novela ni dobila podpore,« pravi.

Za nizko volilno udeležbo je po oceni Irglove več vzrokov. Prvi po njenih besedah je, »da smo še vedno mlada demokracija in da se še ne zavedamo dovolj, kako pomembno je, da odidemo na volišča in izrazimo svoje mnenje«. Drugi vzrok je, da je »zdaj že razpadajoča koalicija delala vse v smeri, da referendum ne bi izvedli skupaj z volitvami v Evropski parlament«. »Če bi referendum izvedli skupaj z evropskimi volitvami, bi bil cenejši, hkrati pa bi dosegli kvorum,« je zadržala za STA.

K temu, da referendum ni uspel, so po njenih besedah veliko pripomogli tudi mediji, pri »čemur so nekateri zelo eksplicitno še zadnji dan pred volilnim molkom pozivali ljudi, naj se ne udeležijo referendumu«. Četrty razlog pa je po njeni oceni to, »da se ljudje, ko govorimo o vprašanjih, ki so vezana na nekdanjo Službo državne

varnosti, še vedno bojijo«. »Mislim, da je bil tudi strah odločilen za to, da se niso udeležili referendumu,« je dejala.

S tem, da sta proti noveli glasovali dobri dve tretjini volivcev, ki so se referendumu udeležili, je Irglova zadovoljna. To po njenih besedah kaže, da se ljudje zavedajo, da morajo biti arhivi odprti. Napovedala je še, da bodo v SDS zdaj skrbno spremljali, kako se novela arhivskega zakona izvaja, posebej pa to, ali se bodo uresničile napovedi kulturnega ministra Uroša Grilca, da bomo imeli »najbolj odprte arhive v Evropi«.

V ARGENTINI

Tudi v Argentini se je referendumu udeležilo nekoliko manj državljanov, kot smo pričakovali. Dejstvo je, da je spričo poznega sklica le malo ljudi moglo zahtevati volilno gradivo po pošti in je ostala edina možnost glasovati na veleposlaništvu. Zato številke kažejo takole: na veleposlaništvu je direktno glasovalo 419 volivcev; glasovnice, ki so jih prejeli po pošti, je oddalo 29 rojakov. Skupno je torej glasovalo 448 državljanov. Rezultat pa je bil sledeč: **ZA 3** glasovi; **PROTI 444** glasovi; neveljavni 1 glas.

Igranje okoli datuma volitev

To sredo, 11. junija, ko bo naš list že natiskan, bo Ustavno sodišče RS obravnavalo pobude za oceno ustavnosti in zakonitosti odloka o razpisu predčasnih volitev. Tedaj bo dokončno znan datum, ko bomo volili novo sestavo Državnega zbora.

A pot do tega je bila precej zapletena in posejana z debato. Ustavni sodniki so v presojo dobili že tri pobude, ki se nanašajo na predčasne parlamentarne volitve, razpisane za 13. julij. Če bodo ocenili, da so argumenti podobni, bi lahko o pobudah odločili hkrati. Obravnavali jih bodo po običajnem postopku, to je na redni seji te srede.

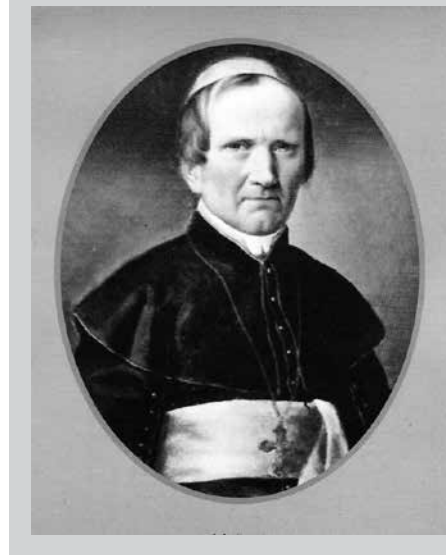
Zahtevo za oceno ustavnosti odloka o razpustitvi državnega zbora in o razpisu predčasnih volitev so vložili *Krščanski socialisti Slovenije* in društvo *Davkoplachevalci se ne damo*. Prepričani so, da je predsednik države Borut Pahor napačno določil roke. »Po eni različici bi moral Pahor že pred dobrimi 14 dnevi razpustiti parlament in bi volitve imeli prej, ali pa bi moral počakati 30 dni, to pomeni do 4. junija. On je ubral tretjo pot,« poudarja predsednik krščanskih socialistov Andrej Magajna. »Nesprejemljivo je, da se igrajo podaljški, a osnovna tekma se še ni končala,« dodaja Vili Kovačič iz omenjenega društva.

Ustavno oceno odloka predsednika države zahteva tudi

poslanec Ivan Vogrin. Meni, da bo zaradi poletnih počitnic na volišča prišlo precej manj ljudi. Podobno pojasnilo je tudi pod zahtevo, ki jo je v imenu uredništva Mladine in ostalih podpisnikov, med drugim iz strank *Solidarnost* in *Združene leve*, vložil odvetnik Dino Bauk. »Menijo, da je z določitvijo datuma v času poletnih počitnic onemogočeno izvrševanje volilne pravice v takšni meri, da je ta že kršena. Gre za kršitev s potencialno hujšimi posledicami, kot bi bila odločitev, da se roke iz ustave v tem primeru tolmači tako, da ne tečejo v času poletnih počitnic.«

S tem se ne strinja pravnik Jurij Toplak. »Ustave ne moremo razlagati na podlagi vremena, počitnic, dopustov ... V ustavi so roki. Določeno je, da morajo biti volitve izpeljane v 60 dneh,« je povedal v pogovoru za radio Ognjišče. Pričakuje, da bodo ustavni sodniki odločili hitro, verjame tudi, da bodo dali prednost temu, kar piše v najvišjem splošnem pravnem aktu države. »Če bi ustavno sodišče vseeno ocenilo, da ta datum ni skladen z ustavo, bi verjetno odločilo, da je odlok predsednika države, s katerim je razpisal volitve, protiususten. Predsednik države bi nato razpisal nove volitve z novim datumom.« Če bi se to zgodilo, bi po Toplakovih besedah poslance verjetno izbirali v drugi polovici septembra.

Kdor lepo poje

Slomšek je v Sloveniji zavetnik vzgojitelj, med nami pa zavetnik slovenskih šolskih tečajev. Vedno je rad prepeval in veliko njegovih pesmi poznamo in prepevamo. Takole misli in govori o pesmi:

»Slovensko pesem sem vzljudil že v zgodnjih otroških letih. Prepevala mi jih je moja mati in tako razvijala čut in ljubezen za pesem.« In nadaljuje: »Slovenski človek je človek pesmi, človek, ki poje. Zato se razlikuje od drugih narodnosti, prav po tem, da je ves prežet od pesmi.«

Takoj ob začetku svoje pastoralne dejavnosti je prav posebno prosil

učitelje, naj pri svojih učencih gojijo lepo petje, saj blaži srce, navdušuje za vse lepo in dobro. Sam pravi: »Kjer lepega petja ni, tam dobrih ni ljudi.«

Tudi ravnatelj Marko Bajuk je neutrudno zbiral slovenske ljudske pesmi, jih priredil in izdal v devetih zvezkih.

Imamo lepe zglede, ki vsakega izmed nas obvezujejo, da tudi mi rešujemo, gojimo in ohranjamo ta zaklad in ga predajamo prihodnjim rodovom.

Anica Mehle

VTISI IZ SLOVENIJE

Restavratorji opravili delo

(Od našega dopisnika)

Z naslovom *Restavratorji ne restavrirajo vsega* sem se v novembru leta 2012 skašljaj ob pripovedovanju zgodbe stebra sv. Trojice na Kongresnem trgu. Da je bil postavljen v spomin in zahvalo za pomembnozmagovito bitko pri Sisku (pomembne zmage krščanskih sil nad

osmansko vojsko, kjer je pomembno vlogo odigral Andrej Turjaški, vojskovodja kranjskih čet) in v zahvalo, ker je bilo Ljubljani prizaneseno s kugo. Potem je bil prestavljen na sedanjo lokacijo in po drugi svetovni vojni kar dvakrat restavriran - a ne po kiparjevem originalu, ampak brez križa (in s tem tudi brez podobe Svetega Duha).

Pred nekaj dnevi sem hodil po Ljubljani in fotografiral pa se nepričakovano znajdem pred uršulinkami in se zagledam v znamenje. In kaj vidim?

V soncu svetleči se pogrešani križ z golobčkom! Prav iznenadilo me je in vesel sem bil, da so restavratorji uspeli pripraviti ljubljanske oblasti, da so pristale na nujen popravek. Žal nisem našel podatka, kdaj se je to zgodilo, a naslednjič, ko obiščete Slovenijo, boste lahko videli kip takega, kot si ga je zamislil (in ga po vsej verjetnosti izdelal) Francesco Robba (ja, tisti, ki je naredil tudi Vodnjak treh kranjskih rek pred mestno hišo na Mestnem trgu).

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vse argentinsko življenje je preplavljeno z afero sodnega postopka proti podpredsedniku države. Postopek je zdrav za argentinsko demokracijo, vendar se včasih človek tudi sprašuje, kaj nam zakriva dim te polemike.

Bo preživel? Amado Boudou res nima sreče. Viden je njegov vedno šibkejši javni nastop. Od prvotnega nasilnega in samozavestnega mladeniča se danes kaže precej bolj umirjen in celo zaskrbljen, čeprav se trudi, da bi ohranil svoj prvotni obraz. Tako ali drugače je že prišel v argentinsko politično zgodovino kot prvi podpredsednik, ki se mora zagovarjati pred sodnikom. Ta ponedeljek, 9. junija, ga je osem ur zasliševal sodnik Lijo. Res je večino tega časa zavzela podpredsednikova izjava, ki jo je imel napisano in jo bral (ter nato celotno objavil na Facebooku). Nato mu je sodnik postavil deset vprašanj, a mu je odgovoril samo na pet. Potem je z dvignjeno glavo (a brez običajnega nasmeha) zapustil sodno poslopje. To dejstvo nam nazorno prikazuje stanje argentinske ustavnosti in okoliščine sedanje vlade. V katerikoli drugi državi bi že sum korupcije povzročil odhod funkcionarja. Koliko ministrov je že padlo v sosednji Braziliji samo ob časopisnih omembah sumljivih dejanj. V Argentini imamo vrsto ministrov, ki so resno osumljeni nepoštenosti, pa mirno sedijo prikovani na svojih stolčkih. Režim jih brani. Kot trdijo opozicijski vodje in tudi nevezani časniki, je to predvsem, ker je v njihovem delovanju soudeležen ali vsaj krivo indiferenten sam vrh kirchnerizma. Tako je podpredsednik prva vladna osebnost, ki mu preti formalni sodni postopek. V tem ni udeležen samo sodnik Lijo, temveč tudi sodna zbornica (sicer osumljena prijaznosti z vlado), ki je zavrnila že štiri njegove zahteve. Kaže, da je vmes strategija, ki naj iz potopa reši čim večje število funkcionarjev, ki bi jih Boudou lahko potegnil za sabo v svojem padcu. Ob tem še dve omembi. Prva: vlado najbolj skrbi, da bi ob vsem tem škandalu obvarovala gospo predsednico. Druga: prihaja iz Vatikana. Papež Frančišek je dal vedeti, da »moli za sodnika Lija« in »za skupno dobro«.

Počasno, a nevzdržno pronicanje. Medtem ko javnost vso pozornost posveča sodni aferi podpredsednika, pa se tiho, a nevzdržno izvaja kirchneristična ofenziva v vladnih krogih. Nekatere poteze so sramotno grobe, druge zvite in zakrite. Sem spada na primer ustanovitev novega državnega tajništva za koordiniranje »narodnega mišljenja«. Na mesto sekretarja je bil imenovan Ricardo Forster, glavni kirchneristični mislec (?) in vodja skupine intelektualcev »Odrpto pismo« (Carta abierta). Tako groba je bila ta poteza, da je sam novi sekretar začel pojasnjevati, da ne bo nikakršen »politkomisar« argentinskega mišljenja. Seveda ni prepričan nikogar in celo v svetovnih medijih (tudi slovenskem) je na ta račun preteklo nekaj črnila, ko so časnikarji primerjali to potezo s podobnimi iniciativami fašizma ali nacizma. Koliko njegovih tovarišev bo na tem novem državnem organu zaposlenih, si lahko mislimo. Manj opazen je prodor mladih intelektualcev la Cámpore v razna ministrstva, predvsem na zunanje ministrstvo. Število zaposlenih nenehno postavlja nove rekorde. Še bolj polemična je bila novica, da je predsednik senata (podpredsednik države Boudou) potrdil zaposlitev novih »svetovalcev« v senatu. Na vsakega senatorja sedaj pride do 50 svetovalcev, ki so seveda vsi plačani. Zakaj opozicija ni protestirala? Ker imajo tudi oni svoje »cmoke«, kot jih zasmehljivo imenuje argentinski žargon. Najbolj zaskrbljujoče je to, da bo cela armada mladih »camporistov« ostala kot »dediščina« prihodnji vladi, ki jo bodo najbolj verjetno bojkotirali in pripravljali zmagoviti povratek »gospoc«.

Rastemo ali padamo? Treba je priznati, da se je državi (in vladi) stanje na zunanji fronti nekoliko izboljšalo. Uredili so problem dolga s Pariškim klubom, nekoliko bolje kaže na naylorškem sodišču in razmerje z ameriško vlado ter FMI, zunanji kapital postaja pozoren na neizkoriščene argentinske zaloge nafte in plina. Vladi je uspelo tudi za eno leto podaljšati dogovor o avtomobilski industriji z Brazilijo, s čemer bo vsaj delno rešen hud problem te industrije, ki je v zadnjih časih nazadovala preko 30 % in že odpušča delavce. To povzročila huda sindikalna trenja, kjer se mešajo socialni problemi s politično-sindikalnimi. Skrajna leвица prodira in izriva staro peronistično gardo. Socialna kriza pa se izraža tudi na svojevrstnem način. Upada prodaja živil, krepko raste le prodaja suhih testenin. Makaroni so na dnevnem redu: najcenejši in najbolj nasitljivi. V deželi krav pa primanjkuje mesa.

POKLON LITERATOV

Ob 90. obletnici Alojza Rebule

Eden izmed najpomembnejših slovenskih književnih ustvarjalcev, tržaški pisatelj Alojz Rebula, bo kmalu dopolnil 90 let. Pred visokim jubilejem se je članu Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Prešernovemu nagrajencu Slavistično društvo Trst – Gorica – Videm poklonilo s strokovnim srečanjem.

Alojz Rebula jesen življenja preživlja na domačiji soproge Zore Tavčar, kjer je njegov drugi dom. Različni poznavalci so podrobno razgradili njegovo pisanje. »Zanj književnost ni samo slog, tehnika, ampak predvsem

misel, globina, bivanjska pronicljivost, etika,« je dejal Miran Košuta.

Pisateljev opus se giblje v trikotniku antika, krščanstvo in slovenstvo.

Lotil se je tudi dolgo zamolčan tem, kot so bili povojni poboji in pritisk Udbe na primorske duhovnike. »Doživel je hudo jezikovno travmo zaradi prepovedi slovenskega jezika in to ga je zaznamovalo za vse življenje,« je na srečanju dejala Marija Pirjavec.

Skromni in vedno zadržani Slovenec še vedno piše. »Ko piše, kot je meni sam rekel, je najbolj srečen. In pozabi na vse svoje težave, na bolezn, na starost in skrbi, in to je tisto, kar ga drži pokonci,« je dejala njegova hči Alenka Rebula.

20 let Radia Ognjišče

5. junija leta 1994 je začel iz koprškega studia oddajati Radio Ognjišče. Ustanovitelj katoliškega radia je bilo Tiskovno društvo Ognjišče, njegov direktor msgr. Franc Bole, urednik pa msgr. Franci Trstenjak.

Že naslednji dan je prostore studia blagoslovil koprski škof Metod Pirih. Ob tem je radijskim sodelavcem zaželel: »Trudite se, da boste vedno in tesno povezani s Kristusom in njegovo Cerkvijo. Saj to pomeni, da se boste vedno trudili, da

je ob praznovanju izjavil ustanovitelj msgr. Franc Bole, ko se je spominjal dogodkov pred dvema desetletjema in prizadevanj, da bi lahko ustanovili katoliški radio. Ob tem je posebej izpostavil velike težave, ki so takrat bile s pridobivanjem dovoljenj za frekvence, prav oddajniška mreža je namreč osnovni pogoj za delovanje radia.

Msgr. Franc Bole je prepričan, da uspehu botruje Božja Previdnost. V to je še posebej prepričan ob pogledu na vse do sedaj prehojene korake, na izbor požrtvovalnih, iznajdljivih in delu predanih »radijcev«, ki v veliki večini temu delu ostajajo predani tudi po dveh desetletjih.

V teku teh let se je Radio Ognjišče razvil v mogočen medij in se uvrstil med vodilne v Sloveniji. Posodobil tudi svoje oddaje in z vdorom interneta vključil lastno spletno stran. Že vpeljanim oddajam

je dodal posebno rubriko za Slovence po svetu, ki jo vodi Matjaž Merljak. Tam je stalno prisotna slovenska skupnost v Argentini. Vestno objavljajo vse, kar jim v sodelovanju posredujejo iz našega uredništva.

Čestitkam in dobrim željam ob 20-letnici se pridružuje tudi Svobodna Slovenija.

Msgr. Franc Bole

boste dali od sebe vse, kar boste zmogli in hkrati ponižno prosili za Božji blagoslov.«

Tako so slovenski verniki dobili radijsko postajo, ki je informativnemu, izobraževalnemu, kulturnemu in razvedrilnemu dodala še versko-oznanjalni program in mu dala prednostno mesto.

»Dvajset let je kar opazna doba, čeprav gre zdaj čas bolj hitro, kot je šel včasih,«

Elukubracije

Tednik Družina je objavil novico, da se je poljski general Wojciech Jaruzelski, znan predvsem po vojaškem udaru na Poljskem in preganjanju članov poljskega delavskega sindikata Solidarnost, pred smrtjo, 25. maja, spovedal in prejel zakrament bolniškega maziljenja in sveto obhajilo ter poljubil relikvije svetnikov. Poljaki to dejanje pripisujejo priprošnji papeža sv. Janeza Pavla II., ki se je za časa svojega življenja srečal s poljskim voditeljem.

Po tej novici so se mi vzbudile (kot bi rekel arh. Jure) elukubracije in že sem videl lobiranje slovenskih komunistov v Vatikanu, da bi npr. škofa dr. Gregorija Rožmana prišteli med svetnike in bi jim on pomagal, kot je papež generalu.

Pa še to: ali bo novica nagovorila preživele nostalgike, da bi se izjavili, koliko resnice je v legendi, da se je tudi Josip Broz pred smrtjo spravil z Bogom, posrednik pa je kmalu potem moral umreti v »prometni nesreči«?

Težka bo.

GB

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Likovna razstava Graciele Mravlje in predstavitev knjige Mirka Vasleta

V soboto, 17. maja, ob 19. uri smo v okviru Slovenske kulturne akcije pričeli z rednimi kulturnimi večeri v letošnjem jubilejnim letu – to je ob 60-letnici obstoja in delovanja naše ustanove. Prvi

letošnji kulturni večer je potekal v okviru barv, pisane besede in življenjepisov slovenskih znanstvenikov.

Dr. Katica Cukjati je pozdravila številno publiko v slovenščini in španščini. Sledila je predstavitev likovne ustvarjalke iz Córdoba avtorice grafične umetnosti **Graciele Mravlje**. Vodja likovnega odseka prof. Andrejka Dolinar Hrovat je predstavila kratek življenjepis razstavljalke in odlomke nekaterih kritik opusa Mravljetove iz Slovenije. Ustvarjalca se je rodila v Córdoba, po očetovi strani je slovenskega porekla. Po mnogih študijih in tečajih je diplomirala kot licenciatica v umetnostni grafiki na fakulteti umetniških ved na cordobski univerzi. Poučuje likovno umetnost na srednjih šolah in na cordobski univerzi. Svoja dela je razstavljala v Sloveniji, Angliji, Španiji, Franciji, na Japonskem in v raznih državah Južne Amerike. Leta 1992 je nostrificirala svojo diplomu na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Graciela Mravlje aktivno sodeluje v slovenskem domu v Córdoba. Na razstavi v prostorih Svetovnega Slovenskega kongresa je kritičarka in kustosinja Nuša Podgornik takole ocenila Gracielinu stvaritev: »Dosedanji opus se precej razlikuje od razstavljenih del, tako v slogovnem pristopu, kakor tudi v uporabah kolorita«. Razstava Mravljetove pod naslovom »Pot iz simbolike v abstraktnost« je

bila sprejeta z zanimanjem in navdušenjem, saj so vse grafike izstopale po izvornosti in lepoti.

V drugem delu tega večera pa je predsednica SKA Katica Cukjati v splošnih obrisih predstavila pomen knjige novinarja **Mirka Vasleta**. Knjiga, ki je izšla izpod **Vasletovega** peresa, je sad večletnega raziskovanja življenja in dela slovenskih znanstvenikov skozi čas. Knjiga ima predvsem namen slovenske ali tuje znanstvenike, ki so večji del svojega profesionalnega dela razvijali na slovenskih tleh, predstaviti špansko govorečim bralcem. Katica Cukjati je pojasnila, da se avtor knjige z imenom znanstvenik ne omejuje na odkritja in stvaritve le v svetu matematike, narave ali tehnike, temveč obsega tudi humanistične vede. Omenila je tudi, da je mnenje, da je slovenski narod pretežno narod pesnikov, deloma precej napačno. Vasletova knjiga z imenom »Científicos eslovenos a través del tiempo« dokazuje talente slovenskega človeka na razumskem – znanstvenem področju.

Opomnila je tudi, da je presenetljivo, kako se proti koncu XX. stoletja pozna odločilna vloga ženskega spola na vseh znanstvenih področjih.

Mirko Vasle je odgovoril na nekatera vprašanja publike in Katice Cukjati glede vsebine in kriterija

pri izbiri imen in o uporabi virov.

Po zahvalnih besedah pisatelju in likovni umetnici, je publika še naprej občudovala razstavo **Graciele Mravlje**, medtem pa je **Mirko Vasle** podpisoval knjige, ki so jih obiskovalci tega večera z navdušenjem kupili.

K. C.

UMETNIŠKA PLESALKA

María Eugenia Stanovnik

V tako velikem mestu, kot je naša prestolnica Buenos Aires, se posameznik zlahka izgubi kot kaplja v morju. Kolikokrat smo slišali, da Slovenca lahko srečaš na tem svetu tam, kjer si ga sploh ne predstavljaš. Velikokrat razmišljam, koliko slovenskih potomcev oblikuje in bogati argentinsko stvarnost na najrazličnejših področjih znanosti, literature in umetnosti.

Tako je po nepričakovanih poteh prišla do mene vest, da je **Maria Eugenia Stanovnik** v argentinskem umetniškem svetu izredno sposobna in obetajoča umetniška plesalka.

Radovednost me je približala izobrazbi, delovanju in uspehom te strokovnjakinje ritma, plesa in gledališke interpretacije. Svoje prve umetniške študije in vaje je dokončala na znani in prestižni *Escuela Nacional de Danzas* (l. 2002). Izpopolnjevala se je v delavnici sodobnega plesa v gledališču *San Martín* (2003-2003). V tem gledališču je leta 2008 nastopila v dvorani Martin Coronado pri predstavitvi *Las mujeres sabias*.

V svoji želji po stalnem profesionalnem izpopolnjevanju se je udeležila vrste tečajev: klasične tehnike, sodobne tehnike, improvizacije in kompozicije ter jazz plesa.

Od leta 2005 sestavlja samostojno plesno skupino *Pies desnudos* pod vodstvom znane koreografinje Laure Roatta. Leta 2006 je pod vodstvom Alfreda Ariasa sodelovala pri predstavitvi *Ohcet mladega kralja* v palači Versailles v Parizu (avgusta 2006). Sodelovala je v ciklusu *Beethoven* kulturnega centra Ricardo Rojas pod vodstvom in s koreografijo

Mauricia Wainrota (aprila 2009) Skupaj s špansko gledališko skupino je sodelovala v ciklusu *Literatura v izganstvu*.

V letu 2007 pa je skupaj z drugimi plesalci in igralci imela turneje po Costa Rici, Urugvaju in Španiji. V letih 2012 in 2013 se je udeležila vrste turnej po raznih gledaliških po vsej Argentini. V Carlos Pazu v Córdoba je dobila pomembne nagrade, med njimi za najboljši plesni nastop. Za televizijske predstave se je izkazala v kratki nadaljevanki *La bella Otero* (špansko-argentinska koprodukcija); bila je soustvarjalca pri diagramaciji programa *High School Musical* in pri video-klipu za nadaljevanko *Casi ángeles*.

Končala je magisterij o preučevanju plesa – mešane tehnike pod vodstvom Ane Deustch.

V letošnji sezoni pa je nastopila v okviru baleta v gledališču Colón v operi *Seviljski brivec* s scenografijo in koreografijo znanega Mauricia Wainrota (od 29. aprila do 6. maja). V tej operi je vlogo Basilija z velikim uspehom izvedel nam znani bas Luka Debevec Mayer.

Marii Eugenii Stanovnik želimo še veliko uspehov na izbrani umetniški poti!

K. C.

Srednješolski tečaj v letu 2013 (2)

V tej številki zaključimo z objavo poročila, ki ga je podala na občnem zboru krovnega društva **Zedinjena Slovenija** v soboto, 26. aprila, ravnateljica srednješolskega tečaja ravnateljja **Marka Bajuka**, prof. **Neda Vesel Dolenc**.

Srednješolski tečaj v letu Po dobi zimskih počitnic se je pričel drugi semester na tečaju. V soboto, 3. avgusta, smo se spomnili svetovnega dneva mladih, ki je potekal v mestu Rio de Janeiro v Braziliji. Pri urah verouka smo brali primerne članke iz Družine in se o temi pogovarjali. Za domačo nalogo so dijaki napisali spis o svetovnem dnevu mladih in izpolnili razpredelnico, ki jo je pripravila ravnateljica. Nekaj dijakov se je SDM tudi udeležilo.

V soboto, 10. avgusta, je bil sestanek staršev na razredni ravni. Bila je dana možnost pogovora s predmetnimi profesorji, srečanje pa je bilo sklenjeno z razdelitvijo spričeval z ocenami za prvo poletje.

Ob godu bl. škofa Antona Martina Slomška smo soboto, 28. septembra, poimenovali »Slomškov dan v letu vere«. Krajše ure pouka so omogočile, da smo se zadnji dve uri dijaki in profesorji zbrali v cerkvi Marije Pomagaj pri sv. maši. Uvodno misel je povedala ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc. Besede je navezala na sestavek, ki ga je zapisal o veri naš zavetnik Anton Martin Slomšek: »Kdor bogastvo izgubi, veliko izgubi, kdor poštenje izgubi, še več izgubi, kdor vero izgubi, vse izgubi, njemu ugasne luč sredi trdne noči. Varujte luč vere, da jo sovražni veter sedanjega sveta ne ugasne.« Sveto mašo je daroval katehet g. Franci Cukjati. Med mašo je bilo mladinsko petje, ki so ga vodili petošolci ob spremljavi kitar.

Isti večer je bila izredna seja profesorskega zbora, na kateri so prisotni obravnavali posamezne pereče snovi te naše vzgojne ustanove.

V soboto, 19. oktobra, so se petošolci s petjem pri sv. maši zahvalili za uspešno abiturientsko potovanje v Slovenijo.

Druge dejavnosti na tečaju: spomnili smo se slovenskih

mučencev – domobrancev (v junijskih dneh), 22. obletnice osamosvojitve Republike Slovenije; dneva vzgojitelja in študentskega dne.

Z molitvijo in posebnimi besedili, pripravljenimi za vsakega dijaka, smo se spomnili škofa Gregorija Rožmana - škofa begunca ob pokopu posmrtnih ostankov v ljubljanski stolnici; škofa, ki se je vrnil v svojo stolnico in med svoje vernike. Z zahvalno molitvijo smo se spomnili papeža Benedikta XVI. bivšega rimskega škofa; s prosilno za novoizvoljenega papeža Frančiška - Argentinca in prvega ameriškega papeža. S posebno molitvijo pa smo prosili, da bi bil k blaženim čim prej prištet mučenik škof Anton Vovk. Spomnili smo se tudi nastanka romarske poti ob jubileju 25. romanja treh Slovenij – matične, zamejske in izseljenske na Svete Višarje. Dijaki 3. letnika so obiskali zavetišče Don Orione ter Marijino svetišče Schoenstatt. V sklopu predmeta družbena vzgoja v 4. letniku pa je ga. Lenči Likožar Komar predavala na temo »Ceremonial in protokol«.

V soboto, 9. novembra, je bila zaključna prireditev z zahvalno mašo v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval delegat msgr. dr. Jure Rode. Prireditev se je nadaljevala v dvorani škofa Gregorija Rožmana. Ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc je pozdravila vse navzoče in podala globoke misli ob sklepu šolskega leta. Poslovila se je tudi od abiturientov in jim želela vso srečo na novi življenjski poti. Abiturienti so prejeli tudi diplome, najboljši dijaki posameznih letnikov pa knjižni dar. Almanah pod naslovom »Mladike Slovenske lipe smo, ki se je razcvetela na argentinskih tleh« je predstavila mentorica dr. Katica Cukjati. Za konec so se dijaki 1. letnika in peto-

šolci predstavili s poezijo pod vodstvom profesorjev žive besede Tatjane Modic Kržišnik, Toneta Mizerita, Lojzeta Rezlja in dr. Štefana Godca. Prireditev smo zaključili s petjem himne »Slovenija v svetu«.

Kot že omenjeno so se petošolci udeležili abiturientskega potovanja, ki ga organiziralo društvo Slovenija v svetu. Udeležili so se tudi poletne šole slovenskega jezika, ki ga organizira filozofska fakulteta ljubljanske univerze. Udeleževanje je štipendiral Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, abituriente so spremljali: prof. Mirjam Oblak, lic. Emma Urbančič Marušič in arh. Polde Malalan.

Ravnateljica in podravnateljica sta zastopali tečaj na vseh uradnih prireditvah in sprejemih ter na medorganizacijskem svetu.

Ob koncu še iskrena zahvala »Oznanilu« in tedniku »Svobodna Slovenija« za redno objavo koledarja in poročil o dejavnostih tečaja. Prav tako naša in moja osebna zahvala osebju Zedinjene Slovenije dipl. novinarju Tonetu Mizeritu in lic. Tonči Vesel za storitve in sodelovanje.

To je bežen pregled dejavnosti Slovenskega srednješolskega tečaja ravnateljja Marka Bajuka v letu 2013.

69 LET SLOVENSKEGA HOLOKAVSTA

Drugačne okoliščine, isti

Naša skupnost je še vedno tesno povezana z domobranstvom in povojnimi žrtvami. Saj dejansko med nami ni družine, ki ne bi imela po več svojcev v katerem izmed množičnih grobišč, raztresenih po Sloveniji. To je prišlo do izraza takoj po naselitvi v novem svetu. Že od začetnih let se ohranja tradicija, da je prva nedelja v juniju posvečena skupnemu spominu na žrtve vojne in revolucije na Slovenskem, nato pa se svečanosti vrstijo naslednje nedelje še po krajevnih domovih.

Junij je za povojno slovensko emigracijo v Argentini mesec spomina. Morda ne enako, kot v prvih letih skupnosti. Vedno manj je tistih, ki so sami preživeli medvojne dogodke in so še žive priče revolucionarnega nasilja. A tudi naslednja generacija, ki je še tesno vezana na spomin, ob vsaki obletnici globoko občuti tragedijo, ki se je v tistih letih odigrala nad slovenskim narodom. Grozo svetovne vojne je še prekosila komunistična revolucija, ki je povzročila največje gorje, kar jih more zapisati narodova zgodovina.

Letos pa je malenkostna sprememba vnesla nove okoliščine. Verjetno je bilo prvič, da je spominsko slavlje potekalo dopoldan. Ideja, sad mladih voditeljev, se je porodila na Medorganizacijskem svetu. Na to nedeljo ni

Sveta daritev za žrtve

bilo maš po krajevnih skupnostih, da se je spomina lahko udeležilo večje število rojakov. In res je bila udeležba izredna.

Že 69 let nas loči od tragičnih dogodkov, ki so za vedno zaznamovali slovenski narod. Kočevski rog, Teharje, Huda jama, ... Sto in sto množičnih grobišč,

nekatera še vedno neodkrita, ki skrivajo žrtve – naše drage, pokojne. Spomin ne zamre. Iz leta v leto se ponavlja pričevanje, čustvo se pretaka iz roda v rod. Že tretja generacija ohranja spomin, priča o žrtvi naših junakov, se jim zahvaljuje in poje domobranske pesmi. Izročilo prehaja že v četrti rod ...

Tako nas žalni mesec junij vedno zbere v molitvi in počastitvi naših mučencev, ki so padali v jame v juniju leta 1945, v tisti daljni pomladi, ko so tisoči in tisoči mladih mož in fantov – domobrancev, dalo svoje življenje. In tam ležijo še danes. Zaradi njih smo se zbrali v nedeljo, 1. junija, v Slovenski hiši v Buenos Airesu, kjer smo jim že pred leti postavili spomenik. Tudi letošnji spomin je organiziralo naše osrednje društvo Zedinjena Slovenija s podporo krajevnih domov.

Včasih spomin uhaja tudi na naše prve domobranske proslave. Udeležili so se jih številni domobranci. A danes? Komaj peščica je še tistih, ki so se rešili poboja. Ni več domobranski mater in očetov. Večina od njih je že v slavi, skupaj s svojimi dragimi. Na izpraznjena mesta stopajo njihovi sinovi in hčere pa vnuki in vnukinje. Spomin pa se ohranja.

Prekinjena tradicija popoldanskih proslav nas je

SPOMINSKA PROSLAVA V KOČEVSKEM ROGU

Spominska slovesnost v Kočevskem rogu je bila letos pomaknjena na soboto, 7. junija. V vseh letih, odkar se odvija osrednja slovesnost za pobite v komunistični revoluciji, je bila le enkrat na soboto, iz česar bi lahko sklepali, da sobota ni primeren dan. Sicer je predsednik Slovenske škofovske konference in novomeški škof msgr. Andrej Glavan v pridigi povedal, da je vesel velikega števila duhovnikov, ki so se slovesnosti udeležili (njim je seveda lažje priti v soboto kot v nedeljo), je pa drugih udeležencev manj, ker sobota vedno bolj spada v delovni teden kot v konec tedna: marsikatero podjetje (ki ima to srečo, da ni v propadu) mora delovati tudi v soboto; to je čas mature v srednjih šolah (profesorji in dijaki ne morejo priti

in krivec, oziroma njihovi somišljeniki, presežeta prizadetost in se potrudita za odpuščanje. Vendar težava je v tem, da še živi revolucionarji pojmujejo spravo le kot nalogo tistih, ki so krivice trpeli. Resnica pa je, da se je po vojni zgodil nečloveški pobjoj. In krivica do pobitih ni nič manjša za svojce, ki so se morali te krivice, ki jim je bila storjena, še sramovati. Vendar: »Kdor govori o odpuščanju,« je po pravici zapisal dr. Kremžar, »s tem priznava, da je bila krivica storjena.« Tisti, ki jim je bila krivica storjena, so bili po veliki večini kristjani in so krivcem odpustili po Jezusovem zgledu, ko je molil: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« (Lk 23,34) A tolikokrat ponujena roka zaman čaka, da bi jo stisnila roka obžalovanja. Ta brezbriznost nas vse boli. (...)

Dragi bratje in sestre! Ali naj bomo brezbrizni ob ljudeh, ki zaradi ohranjanja privilegijev niso zmožni obžalovati krivice in povojnih pobojev in niso zmožni koraka sprave? Nemočni smo, saj kot narod nismo sposobni niti obsoditi vseh treh totalitarizmov. Potrebna bo Božja pomoč.«

Pevski vložek je s prijetnim tenorjem prispeval Martin Sušnik s pesmima Polje, kdo bo tebe ljubil in Nocoj, pa oh, nocoj.

in, če je lepo vreme, bodo kmetje dali prednost delu na njivah in travnikih.

Slovesnost se je že petindvajsetič odvijala po že ustaljenem programu: zbiranje in molitev rožnega venca, maša in program z govori. Pred mašo so ob častni straži Slovenske vojske položili vence predstavniki Nove slovenske zaveze in strank NSi, SDS in SLS.

Msgr. Andrej Glavan je – zelo primerno – preskočil običajni protokol in najprej pozdravil svojce, sorodnike »žrtev povojnih pobojevvoj, v roških brezni« in šele nato vse ostale udeležence iz vseh vrst slovenskega javnega življenja. Njegova pridiga je bila primerna in globoka. Nekaj odstavkov: »Tu bomo molili, ne bomo sodili, še manj obsojali. Izpolnili bomo duhovno delo usmiljenja, ki mu pravimo: »Za žive in mrtve Boga prositi!« Za vse tako nečloveško pobite, pa tudi za vse odgovorne za te zločine. Tudi zanje je Jezus umrl. Tudi On je bil žrtev slepega sovraštva. (...) Sprava je možna, če žrtev

Saj je po toliko letih težko povedati nekaj takega, ki bi bolj vžgalo, na prijeten način osvežilo to, kar je bilo že tolikokrat povedano, a kljub temu imam občutek, da sta bila letošnja govornika Judita Treven iz Rovt in predsednik Nove slovenske zaveze Peter Sušnik sveža in prijetna, ne da bi zaradi tega izgubila odločnost in trdnost.

Juditin govor sloni na treh besedah: resnica, svoboda, sočutje. »Resnica o pobjojih je bila preveč kruta in nedoumljiva normalnemu človeku, zato jo je bilo potrebno skriti v najbolj odročne kraje Slovenske zemlje ter jo tam s pomočjo laži in ustrahovanja tudi dolga leta po vojni ohranjati nedotaknjeno. A resnice se ne da izbrisati. Lahko jo zanikaš, izkrivljaš, umažeš, s silo zatreš, pahneš v najgloblja kraška brezna in rudniške rove, nanjo navoziš kupe smeti, jo zazidaš z enajstimi pregradami, zapreš v nedostopne arhive ... vedno bo našla pot na plano. Vedno! Včasih s pomočjo redkih prič, če teh ni, nemo spregovore kosti, kite las,

rožni venc, ... (...) V čem je pravzaprav pravi smisel našega zbiranja ob grobovih mučencev? Ne samo, da ohranjamo spomin nanje, ki so tu izgubili življenje in da počastimo te posvečene kraje slovenske zemlje. To, a vendar več kot to. Zbiramo se pravzaprav zaradi nas, ki smo še vpeti v človeško zgodovino; oni, ki so tam čez tega več ne potrebujejo. To potrebujemo mi, če hočemo dozoreti v zrelo družbo. Družbo, ki zna obsoditi zla dejanja, ne glede na kateri strani so storjena, družbo, ki zna prepoznati, kaj je resnično dobro za narod in domovino, družbo, kjer resnica in pravica nista vsakodnevno zlorabljeni, družbo, kjer ima svoje mesto, ki ji gre, tudi Resnica, pisana z veliko, in predvsem družbo, ki se ne sprašuje o temeljnih civilizacijskih dejanjih – dostojno pokopati vse svoje mrtve ter ohranjati verodostojen spomin nanje – ker so zanjo samoumevna. (...) Del Slovencev ne razume nujnosti in vsiljenosti državljanske vojne, ki je bila potrebna, da je komunistična partija lahko uresničila svoje sanje o revoluciji in prevzemu oblasti. Vaški stražarji niso imeli izbire vstopiti ali ne v državljansko vojno. Vse ostalo je bilo le nujna posledica te prve odločitve. Kje je torej sočutje Slovencev do svojih bratov Slovencev, kje je sočutje do nedolžnih pobitih, do velikega trpljenja, ki so ga ljudje na Notranjskem in Dolenjskem med vojno nosili na svojih plečih, kje je sočutje do Cerkev in duhovnikov, ki so zgodaj sprevideli, kaj stoji za tako imenovanim »osvobodilnim bojem«, in z dolžno skrbjo svarili ljudi ter zato plačali zelo visoko ceno, mnogi celo z mučeništvom in smrtjo, mnogi z izgnanstvom, kje sočutje do močno preganjane Cerkev po vojni, ko so zapirali duhovnike za prazen nič, ko so na vse mogoče načine ovirali delovanje Cerkev in ustrahovali vernike, kje sočutje do ubogih vdov in otrok pobitih, ki ob vsem zapostavljanju in šikaniranju niti vprašati niso smeli, kje je njihov mož oz. oče, kje je sočutje do množice beguncev, ki so za vedno izgubili domovino in je njihov dom postala tujina ... ?

Sočutja ni, ker so nam umazali in potvorili zgodovinski spomin ter zameglili resnico.

Leta laži, prikrivanja in indoktrinacije so naredila svoje. Postali smo pohabljen narod. Ne moreš biti sočuten, če verjameš, da je bil škof Rožman izdajalec slovenskega naroda, če verjameš, da je Cerkev pravzaprav kriva za tak grozljiv razplet dogodkov po vojni, češ da je med

vojno zavedla ljudi, če verjameš, da so bili domobranci nacisti, ki so se borili za Veliko Nemčijo, če verjameš, da povojni pomori niso nič takega, saj so pobijali »le« »izdajalce« in »sovražnike slovenskega naroda« ...

V našem narodu je potrebno ponovno obuditi sočutje, ki bo temeljilo na resnici.«

Predsednik NSZ Peter Sušnik pa je med drugim povedal: »Letos, 25 let po padcu berlinskega zidu, ki je simbolično predstavljal tudi dokončen zlom komunizma, bi normalnost zahtevala, da se slovenski narod penoati glede sledečih ugotovitev:

Prvič, da je bila ideologija komunistične partije, njenih predhodnic, njenih naslednic in njenih podložnic v OF Sloveniji vsiljena in da bi brez psihičnega in fizičnega nasilja, ki ga je v deželo pripeljala, ta ideologija ne preživela;

Drugič, da je revolucija na slovenskih tleh zaradi tuje ideologije izzvala odpor in oborožen upor;

Tretjič, da prav uspešnost revolucije in posledična totalitarna vladavina komunizma ter socializma sama po sebi dajeta zgodovinsko priznanje, da je bil odpor in upor potreben in da je Slovenija na slabšem, ker totalitarnosti ni pobegnila;

Četrtič, da ni mogoča sprava brez zavedanja, da je komunizem svetovno zlo, ki nima opravičila, povsem enak fašizmu in nacizmu po metodah dela in po zapuščini; Petič, da je nesprejemljivo utemeljevati slovensko državnost na vrednotah, ki sprejemajo ali opravičujejo totalitarnost. (...)

Čez točno leto dni, v nedeljo, 7. junija 2015, se bomo ponovno zbrali na tem mestu na spominski slovesnosti ob 70 letnici triumfalne norije revolucije. Po 25-ih letih bodo povabljeni, da se te slovesnosti udeležijo vsi, ki bodo iskreno pripravljene končati državljansko vojno z obsodbo vrednot in metod revolucije ter obžalovanjem posledic, ki jih je njena zmaga zadala našemu narodu. Lepo bi bilo, če bi od takrat dalje prva nedelja v juniju postala državni praznik, dan spomina in premišljevanja, ki bi nam narekoval dostojen vsakoleten premislek slovenske krvave zgodovine neenotnosti.«

Tudi sklep slovesnosti je bil tradicionalen, s petjem treh kitic Moje domovine. Sicer pa naj bi se pevci zbora iz Stranj pritožili, ker je bila iz programa črtana himna Slovenija v svetu, ki ima tako bogato sporočilnost v besedilu.

Spomin, isto pričevanje

cerkvi pred našo brezjansko Marijo Pomagaj. Vsak obiskovalec je že pri vhodu dobil lično tiskan program svečanosti (izvirna zamisel in stvaritev naše umetnice Monike Urbanija Koprivnikar).

ŽALNA SVETA MAŠA

Spomin se je začel v cerkvi Marije Pomagaj z mašo, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. dr. Jure Rode. Somaševala sta msgr. Mirko Grbec in župnik Franci Cukjati. Cerkev je bila polna, tako da je

Molitev pred spomenikom

mного vernikov moralo slediti maši na dvorišču. Mašo je s petjem oplešal Pevski zbor Slomškovega doma Ex corde pod vodstvom Marte Selan Brula. Posamezne dele maše je napovedoval lic. Jože Oblak; berili sta brala predsednik Zedinjene Slovenije g. Franci Žnidar in podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc, psalm pa prof. Metka Mizerit.

Pridigo je dr. Rode navezal na praznik Gospodovega vnebohoda. Jezus je šel v nebesa. Tudi naši mučenci so odšli k Bogu. Spominska stena in besedilo nas spominjata na to. Prosimo, da bi mi našli pravo ljubezen do Boga in slovenskega naroda. To sta znala naša blažena Slomšek in Lojze Grozde. Prvo berilo tiste nedelje nam govori, da je Jezus z znamenji dokazoval, da živi. Tudi v današnjem času se godijo čudeži, ki so potrebni za dokaz svetništva posamezne osebe. Nadaljeval je z Jezusovo obljubo: prejeli boste Svetega Duha in moč, da boste moje priče na svetu. Domobranci so živeli in umrli v krščanski veri. Branili so dom, svoje družine, svoje vasi, svojo krščansko vero. Branili so vrednote, narod, pravico, svobodo. Postavili so se pod zastavo križa.

Kaj moramo danes braniti mi? Poštenost, čisto življenje, družino, katoliško vzgojo, ljubezen do slovenskega jezika, vero v življenje pri Bogu.

PRED SPOMENIKOM

Po končani maši smo se zbrali na dvorišču. Tam stoji spomenik vsem žrtvam vojne in revolucije. Ob strani spominska plošča izrecno opozarja, da so domobranci naši junaki. Na vsaki strani plošče sta bili izobe-

zbrala že v zgodnjih urah. Bog nam je naklonil res izreden dan. Sončna jesen, tako različna in obenem s o r o d n a s l o v e n s k i pomladi, ki je narod zaznamovala tistega leta 1945.

Začetek je bil napovedan ob 10. uri, a že mnogo prej so prihajali rojaki: za pogovor, o b u j a n j e spominov, molitev v

šeni slovenska in argentinska zastava. Ob straneh spomenika pa dve goreči sveči: plamen spomina na pokojne.

V žalnem sprevodu so prinesli pred spomenik venec. Kot že nekaj let venec nosi predsednik mladinskih organizacij, letos Franci Schiffrer. Za njim so stopali prisotni preživeli domobranci. Vsako leto se spomnimo katerega izmed njih, ki ga ob ponovnem srečanju ni več ... Venec je bil spleten iz samih rdečih nageljnov, saj je nagelj tisti cvet, ki je najbližji slovenski duši. Botroval mu je slovenski trak.

Nato je sledil trenutek, ki je posebej ganljiv. Vsako leto, vedno znova, se orosijo oči in strese duša. Trobenta je pozvala k molku. Franci Žnidar je iz nje privabil žalne zvoke, padlim v počastitev. Tišina je zavladala po vsem območju Slovenske hiše. Spomin je potoval preko ogromnih razdalj, na obisk dragih pobitih v Rogu, na Teharjah, na Turjaku, v Grahovem, Grčaricah, v Hudi jami, ... Slava njihovemu spominu!

Dr. Jure Rode je nato opravil molitve za pokojne, katerim so prisotni pobožno sledili in goreče odgovarjali. V dokaz, da nikdar ne pozabimo naših junakov in da smo zvesti njihovim idealom, smo vsi zapeli pesem »Mi legionarji, mi domobranci«.

V DVORANI – POGRNJENE MIZE

Žalno slavlje se je nadaljevalo v dvorani škofa Rožmana, kjer so rojaki napolnili spodnji del in galerijo. Dvorana je bila posebej pripravljena za to priložnost. Spredaj na levi strani je bil govorniški oder, za njim pa so od stropa do tal v slapu padale barve slovenske zastave, kronane domobranskim orlom, delom mojstra Toneta Oblaka.

V globoki tišini je pred zbrane rojake stopil g. Marjan Boltežar. Lepo je, da zadnja leta govorijo zastopniki našega drugega rodu. Govornik je referat skrajšal za ustno izvajanje na prireditvi, v našem tedniku pa bomo ponatisnili celotno besedilo, prvi del v tej številki, nadaljevali pa bomo v prihodnjih izvodih.

Kulturna akademija je nosila naslov »Pogrnjene mize« na navdihujoče besedilo istoimenske pesmi Pavla Jakopa, ki je bila tudi uvodna poezija. Ves čas so si na zaslonu v ozadju sledile slike, tako zgodovinske kot simbolične. Nastopali so recitatorji z vmesnimi pevske vložki skupine »Mučičas«, ki jo vodi prof. Lučka Marinček Kastelic.

Uvodnemu besedilu POGRNJENE MIZE je sledilo šest poglavij:

MIZA ZEMLJE (TO JE POMLAD – France Balantič;

Prisotni domobranci: Franc Zorec, Dušan Pipp, Herman Zupan, Marko Kremžar, Albin Magister, France Oblak, Jože Kržišnik, Slavko Truden in Anton Kastelic

ČUDIM SE, ZEMLJA – Tone Kuntner; ŠUMI, GOZD ZELENI – prir. Anka Gaser po D. Šijancu.

MIZA SRCA (MORAŠ – Betka Vrbovšek; PROŠNJA V BREZNO OBSOJNEGA – Ivan Korošec; DOMOV – Branko Rozman; LASTOVKI V SLOVO – prir. M. Pirnik).

MIZA ODNOSOV (NAŠ ČLOVEK – France Papež; ZDAJ ZNAM – Tone Kuntner).

Odrski prizor: spomin in pričevanje

MIZA PRETEKLOSTI (IMEJMO SLOVENSKO SRCE – Vladimir Kos).

MIZA PRIHODNOSTI (ODPUSTI JIM, OČE! – Ivan Korošec; DREVO – Karel Mauser).

Nastop se je zaključil s poglavjem MIZO ZEMLJE SI POGRNIL (RASTI, RASTI, ROŽMARIN – narodna; PSALM 22,5; SAM – Zorko Simčič; in NISO MRTVI – Tone Kuntner).

Po novem dogovoru Medorganizacijskega sveta, bo zaporedoma vsaka izmed naših krajevnih skupnosti priredila žalno akademijo. Letos je kot prvi slavnost pripravil Slovenski dom San Martin. Potrebno je, da jim izrečemo izredno priznanje, saj je bila celota visoko kakovostna in izvedba brezhibna.

Naj v priznanje in zahvalo navedemo imena tistih, ki so akademijo pripravili in izvedli.

Dekliška vokalna skupina »Mučičas«. Spomin se nadaljuje ...

Zamisel in izbor besedil sta bila na skrbi Vere Breznikar Podržaj; režija: inž. Tone Podržaj; nastopali so: Niko Žagar, Milena Petkovšek, Cecilija Močnik, Tone Podržaj, Lucijana Oberžan Jarc, Pavel Jerman in Ivana Petkovšek.

Vokalno skupino Mučičas sestavljajo Marta Belec, Lucijana in Sonja Dimnik, Juli in Sofi Kastelic, Sofi Hernández, Kati, Mikaela in Saši Podržaj, Kami in Maru Santana, Mirian Šenk, vodi pa jo prof. Lučka Marinček Kastelic.

Še zakulisni sodelavci: luči in zvok Aleks Šuc, scenski prostor: Janez Filipič in sodelavci, multimedija: Regina Truden Leber.

Omenimo še, da je bila slika na programu del Ivan Bukovca – Resnica odrešuje.

Komaj so se poleg zadnje besede molitve je mogočno zadonela pesem »Moja domovina«, ki najbolje ponazarja cilje borbe domobrancev med komunistično revolucijo. Pela je vsa dvorana, saj so vsem prisotnim tudi razdelili besedilo.

S tem je bila akademija zaključena. Odhajali smo pretreseni. Polnila nas je zavest vztrajanja, zavesti, zvestobe pričevanju. Vsako leto se po vseh skupnostih Slovencev v Argentini, pa tudi po drugih skupnostih po svetu, spominjamo žrtev vojne in revolucije. V spominu romamo k njim, da jim zagotovimo svojo zvestobo. In vedno so naše duše polne žalosti, miline, hrepenenja, ki se pretaka iz roda v rod – v hvaležnem spominu.

Tone Mizerit

Fotografije: Marko Vombergar; fotografija domobrancev: Štefi Leber

Marjan Boltežar

Borili so se za Boga, narod in dom ⁽¹⁾

Na spominski proslavi v Slovenski hiši v Buenos Airesu, 1. junija letošnjega leta, je imel slavnostni govor g. Marjan Boltežar. Zaradi javni slavnosti primerne trajanja je skrajšal svoje izvajanje. Danes in v naslednjih številkah ga bomo objavili v celoti.

Danes smo zopet zbrani, da se s ponosom in hvaležnostjo poklonimo branilcem Slovenije pred najhujšim sovražnikom, brezbožnim komunizmom, kot ga je pravilno imenoval naš preljudi škof dr. Gregorij Rožman.

68 let so nam na ta dan vestno in skrbno pripovedovali o poteku kalvarije teh naših branilcev, mnogi so bili sorodniki, prijatelji ali znanci, ki so se uprli rdečemu terorju.

Dovolite mi, da se danes obrnem k mlajšim generacijam, še prav posebno k tistim, ki so imele to prednost, da so obiskale domovino, našo Slovenijo. Mislim, da če bi vprašal katerega od teh mladih, kakšna se jim je zdela Slovenija, bi bil odgovor »prelepa«. Za to prelepo Slovenijo so se borili naši domobranci, pa ne samo za Slovenijo, borili so se za Boga, za narod in dom, to potrjuje njihovo geslo: BOG, NAROD, DOM.

Namen je, da bi se naši mlajši zavedali, kdo in kaj so bili domobranci in da bi se s ponosom spominjali nanje.

Skoraj vsaka družina je imela domobranca med svojimi, nekateri so, hvala Bogu, še danes med nami, večina pa jih leži v jamah in brez njih posejanih po vsej Sloveniji.

Odgovor na to, zakaj mladina v Sloveniji tako malo ve, kaj se je dogajalo v domovini od leta 1941 naprej, še posebno o mrtvaškem plesu, ki se je odvijal po končani vojni, sta nam dala g. Renato Podbersič in g. Tino Mamič pred kratkim na obisku v Argentini. Preprosto, v Sloveniji se o tem ne piše, ne govori, skratka ni se zgodilo. S ponosom moramo priznati, kako dobro so znali naši predniki našim mlajšim vcepiti v njihova srca čut pripadnosti in zavest, da so tudi oni del slovenske polpretekle zgodovine, čeprav so rojeni v Argentini.

Ta tvoj domobranec ni bil samo tvoj sorodnik, bil je hraber vojak, ki je na oltarju domovine daroval najdražje, kar je imel: lastno življenje. Prav zaradi tega ga ne smeš pozabiti.

Prepričan sem, da mladina ve o rešenih po božji volji iz Kočevskega roga, ve za g. Milana Zajca, ki je umrl 20. decembra lani, za g. Franceta Kozina in za Franceta Dejaka, ki so žive priče slovenskega holokavsta. Prepričan sem, da vejo, da med nami živí domobranec,

ki je pripeljal na varno ozemlje v Italijo domobranca Milana Zajca. To je g. France Zorec. Vsi pa dobro poznamo ustanovitelja srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka dr. Marka Kremžarja. Toplo priporočam mladini, da bi prebrala knjigi, ki ju je napisal dr. Kremžar »Leto brez sonca« in »Časi tesnobe in upanja«, v katerih opisuje vse, kar je doživel kot mlad domobranec - čas v ječi, bivanje v taborišču in pot v begunstvo.

Naši domobranci niso bili samo zmagovalci v boju; tudi takrat, ko so bili oropani svojega dostojanstva, osramočeni, poteptani, izmučeni in ponižani, niso prestopili meja svojih prepričanj. Moralne vrednote so jim ostale svete.

Ko so bili predani partizanom in že natrpani na vlak, je nadporočnik Janez Kralj iz žepa dvignil križ za smrtno uro, ga vsem pokazal in rekel: »Za tega smo se borili in za tega se tudi ne sramujem umreti.« Tako opisuje zdaj že pokojni msgr. Janez Zdešar v knjigi »Spomin na težke dni«. Brat Jožko Kralj, bogoslovec, ki je pribežal v Vetrinj in je že vedel, da vračajo domobrnce v titovino, je na poziv moje stare mame, češ da »boš kar z nami šel v svet«, odgovoril »kamor so šli oni, grem tudi jaz« in tako končal v Kočevskem rogu. In takih primerov je bilo ogromno.

Že od leta 1941 dalje so vsi, ki se niso strinjali s komunistično partijo, dobili pečat »izdajalec«, »okupatorjev kolaborant« in še druge psovke. Zanimivo, da so te opazke še danes na površju in ne samo domobranci, tudi mi vsi smo očrneni z njimi. V resnici pa so komunisti za temi psovkami skrivali vse svoje hudobije in morije, ki so bile dolgo pred tem že začrtane.

Da bi vedeli, kako so komunisti znali prikrojiti svoje delo, je kot primer dobro omeniti, kako so vsako leto praznovali dan vstaje 22. julija - že leta 1941. Ta dan je pripadnik VOVA streljal na orožnika, ki ni bil okupatorski vojak, pač pa Slovenec, in to mesec dni po tem, ko je Hitler napadel Sovjetsko zvezo, s čimer je neslavno propadel peklenski pakt Ribbentrop-Molotov. Zato je ta dan propadel, seveda je prišel na vrsto 27. april in praznoval se je kot Dan osvobodilne fronte, čeprav je dan prej, to je 26. 4. 1941, nastala Proti-imperialistična fronta, oklicana tudi kot PIF, in odobrvala skupno delovanje nacistov in komunistov.

Komunisti so nosili in izobešali nacistične zastave ter zahtevali priključitev k Nemčiji v Semiču, Trbovljah, Novem mestu in Beli krajini.

Še vedno se v današnji Sloveniji proslavlja in časti NOB, še posebej Zveza borcev, tako prejšnji predsednik Janez Stanovnik kakor današnji Tit Turnšek brez kančka sramu branita in slavita vrednote osvobodilnega boja. Od kdaj so, ropanje, preganjanje, mučenje in pobijanje vrednote?

In ko sem že omenil kolaboracijo, bom navedel, kdo in s kom je sodeloval z okupatorjem. Leta 1999 je slovenski prostor doživel veliko presenečanje: izšel je Bermanov dosje, napisal ga je prof. Aleksander Bajt, znanstvenik, ki ga vsemogočna UDBA ni odkrila, nobeden ni slutil, kaj piše profesor Bajt; niti njegov najozji krog sodelavcev. Spretno si je nadel ilegalno ime Hugo Berman - od tod ime knjige. Prof. Bajt je bil eden najbolj uglednih slovenskih ekonomistov. Umrl je 24. februarja leta 2000. V knjigi opisuje, kako je delovala komunistična partija Jugoslavije na čelu

s Titom in Kardeljem, kako je izvedla bratomorno vojno tako v Srbiji, kakor v Sloveniji. Jasno in dokumentirano opisuje sodelovanje in kolaboracijo partizanov z okupatorjem z Nemci, Italijani, ustaši in Albanci, in to v času, ko ni bilo ne duha ne sluha o vaških stražah, kaj šele o domobrancih.

Nekdanji jugoslovanski odpravnik poslov Lazar Brankov naj bi pričal, da se je general Vladimir Velebit, desna Titova roka, pogajal z nemškim generalom Glaisom von Horstenaumom. Po vojni ga je ljudska oblast obsodila na smrt in ustrelila. Izginuli Glaisov rokopis je generalu Kiszlingu uspelo pridobiti iz rok Titove tajne policije šele leta 1956 in ga prenesti v avstrijske državne arhive. Oba generala sta bila Avstrijca. Seveda je Tito vse te zveze prikrival, in to na nenačuden način. Z majorjem von Pottom, adjutantom generala Horstenauma, ki je preveč vedel, naj bi Titovi agenti prišli v stik v domačem kraju, ga omamili, ugrabili in pripeljali v Jugoslavijo, kjer je brez sledu izginil in s tem je izginila edina priča pogovorov med Glaisom in Velebitom. Ta general je hkrati preko posebne kurirja vzdrževal zvezo z italijanskim vojaškim vrhom.

General Velebit ni bil edini, ki je sodeloval z okupatorjem, to je počel tudi sam Tito, Koča Popovič, Rankovič, Džilas in še drugi.

Srbski zgodovinar Miloslav Samardžić v knjigi Sodelovanje partizanov z okupatorjem zelo jasno piše, da intenzivna kolaboracija slovenskih partizanov z okupatorjem nedvomno potrjuje, da je mit o narodnoosvobodilnem partizanskem boju največja slovenska zgodovinska prevara. Dodatni dokazi te prevare so:

a) V celotnem NOB ni bilo na slovenskem niti ene same pomembne vojaške akcije.

b) Male nepomembne akcije, kot je streljanje redkih okupatorskih vojakov iz zased, skrito polaganje bomb, rušenje nepomembnih železniških prog in cest, gradov, cerkva, kulturnih domov, so vse tesno povezane z revolucijo, to so zločini, ki jih je partizanstvo delalo v veliko škodo naroda. To velja za Rašico, Dražgoše, Franklovo in druge primere. Te akcije je narod plačal s približno 2500 talci.

c) Tito, mojster kolaboracije, in partizanski štabi so odločali: Ne napadajte Nemcev, naša skrb je domača opozicija.

d) Izgube vojaških okupatorjev so tako malenkostne, da zanikajo vsako veljavo NOB.

e) Izgube, smrti v Sloveniji med letom 1941-1945: Italijani - po uradni statistiki 324 oseb; Nemci - približno 400 ljudi; Madžari - v Prekmurju skoraj ni bilo partizanov, zato je madžarskih žrtev le malenkost; Partizani - največ jih je padlo pod partizanskimi krogli; Revolucija je odgovorna za vse ostale žrtve, teh je bilo preko 100.000.

Partizani so začeli sodelovati z Italijani poleti leta 1942. O tem je največ pisal sam Edvard Kardelj. Pri Italijanih sta bila glavna sodelavca sam šef OVRA, italijanska politična policija, načelnik Onis in kapetan Angelo D'Amato, njegova prilježnica je bila Emilija Kraigher, žena Vita Kraigherja voditelja Varnostno obveščevalne službe. Imela je močan vpliv na kapetana. Ta ženska je odločala o izpuščanju komunistov iz zaporov in prepustnice, tako da so se komunisti prosto

sprehajali po Ljubljani, in tudi ovajala potencialne nasprotnike. S to akcijo, s tako majhnim naporom se je revolucionarjem posrečilo odstraniti 90 % slovenskih oficirjev in podoficirjev jugoslovanske vojske. Njena zasluga je bila tudi, da so Italijani poleti 1942 poslali partizanom vagone z orožjem, sanitetnim materialom in hrano. Načelnik Onis in sam general Robotti sta potrdila uspešno delo, ki sta ga imela: prvi, da razbije Jugoslavijo, in drugi, da podpira komunistično vojsko.

Dr. Milko Mikola je v knjigi Rdeče nasilje zapisal izjave Janeza Stanovnika, bivšega predsednika borcev, iz leta 2009 v oddaji na RTV Slovenija, posvečeni odkritju grobišča v Barbarinem Rovu, Hudi jami. Izrazil je prepričanje, da je ukaz za povelje poboje dal sam Tito.

Leta 1975 je Edvard Kocbek kot krivca za poboj okoli 12000 domobrancev označil tedanji slovenski partijski vrh, ki so ga predstavljali Edvard Kardelj, Boris Kifrič, Miha Marinko, Ivan Maček - Matija, Franc Leskošek - Luka, Boris Kraigher in Lidija Šentjunc.

Milovan Džilas pa navaja, da je OZNA nadaljevala z eksekucijami še dolgo po končani vojni, tako da je Tito na neki seji politbiroja CK vzkliknil: »Dovolj mi je vseh teh smrtnih obsodb in pobijanja. Smrtna kazen nima nobenega učinka, saj se nihče več ne boji smrti.« Skrajni cinizem. Sam je tudi priznal, da NOB ne bi imel uspešnega konca, če ne bi imel prej omenjenih Kajnov slovenskega naroda.

Prva oseba, ki je o pobojih domobrancev javno spregovorila, je bila ga. Elza Premšak iz Celja že leta 1947, celih 28 let pred Kocbekom. To pogumno dejanje je plačala z življenjem. Vojaško sodišče jo je obsodil na smrtno kazen, nato je bila pomiloščena, vendar je pomilostitev zanjo prišla prepozno, ustrelili so jo 25. maja 1947. Enako tudi druga pogumna ženska, Angela Vode, ki si je nekaj let po končani vojni upala spregovoriti o domobrantskih pobojih. Prav tako je tržaški publicist Franc Jeza izjavil, da se tisti, ki so ukazali množični umor, ki presega Katynskega, dobro zavedajo, da so s tem storili zločin, a da si še nihče ne upa prevzeti odgovornosti.

Da se pokaže veličina naših domobrancev, je potrebno omeniti, kdo so bili ali bolje rečeno, proti kateremu sovražniku so se borili.

V prvi vrsti proti krvnikom, imenovanim Španski borci, na čelu s Titom, čeprav ni bil v borbah. Je pač opravljal to, kar se je naučil v Moskvi - likvidacije. Mnogi soborci so potrdili Titovo delovanje v Španiji in kakšne posle je imel: Tudi tam je čistil ljudi. To potrjuje tudi šefinja španskih komunistov Dolores Ibarburi, poznana tudi kot La Pasionaria.

Za vse te morije in poznejše v Jugoslaviji, posebno boleče za nas v Sloveniji, si je zaslužil lepo pohvalo od še večjega kriminalca Stalina, ko je na vprašanje, kaj ve povedati o Titu izjavil: »Tito je dober, ker on vse pobije.«

Med najbolj krvoločnimi so ravno španski borci, stopili so na vrh lestvice ubijanja. Najbolj kruti so bili Franc Rozman - Stane, Dušan Kveder - Tomaž in Peter Stante - Skala. Kjerkoli so se gibali, povsod so za seboj puščali hude zločine in reke krvi pomorjenih nedolžnih ljudi.

(dalje prihodnjič)

NOVICE IZ SLOVENIJE

NOVO VODSTVO CANKARJEVEGA DOMA

Minister za kulturo, ki opravlja tekoče posle, Uroš Grilc je za generalno direktorico javnega zavoda Cankarjev dom (CD) imenoval Uršulo Cetinski, so sporočili z ministrstva. Imenovana je za obdobje petih let, mandat bo nastopila 15. oktobra, dan po izteku mandata sedanjemu generalnemu direktorju Mitji Rotovniku. Uršula Cetinski je ob imenovanju izrazila prepričanje, da zavod dobro pozna, saj je v njem več kot osem let vodila gledališki program. Zaradi tega se bo »hitreje in učinkoviteje znašla na novem delovnem mestu«.

NOVI PROSTORI FAKULTET

V neposredni bližini Biotehniške fakultete (blizu Živalskega vrta) so odprli nove stavbe ljubljanske univerze oz. Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo ter Fakultete za računalništvo in informatiko. Za obe fakulteti to po navedbah dekanov pomeni prostorsko razbremenitev in nove priložnosti ter možnosti za razvoj na teh področjih.

UPADANJE BREZPOSELNOSTI

Maja je bilo v Sloveniji registriranih 119.670 brezposelnih, kar je 3,2 odstotka manj kot aprila in 0,9 odstotka več kot maja lani, je objavil Zavod RS za zaposlovanje. A število registriranih brezposelnih se je v petih mesecih zmanjšalo za nekaj več kot 10.000. Poleg tega število upada hitreje kot v primerljivem obdobju lani.

NOVE UREDBE O OZNAČEVANJU ŽIVIL

Za označevanje živil bo od decembra veljala nova evropska uredba, ki predvideva predpisano minimalno velikost črk, obvezno označevanje porekla nekaterih vrst mesa ter poudarjeno označevanje alergenov. Podjetja bodo tako morala spremeniti označbe na več kot 80 odstotkih predpakiranih živil.

LIPA – LJUBLJANSKI CROMAGNON

Nekdanjemu lastniku diskoteke Lipa, pred katero so 23. decembra 2005 umrla tri dekleta, Robertu Zavašniku ne bo treba odslužiti zaporne kazni. Kot so pojasnili na policiji, so od ljubljanskega okrožnega sodišča že februarja prejeli dopis, da je rok zastaranja izvršitve kazni za Zavašnika 3. junij. Zavašnika tako ni več na seznamu iskanih oseb.

ZAČETEK GRADNJE DŽAMIJE

Islamska skupnost v Sloveniji je podpisala pogodbo za izvedbo gradbenih del prvega dela izgradnje Islamskega kulturnega centra v Ljubljani. Dela bo izvajalo podjetje Kostak iz Krškega, ki je na razpisu oddalo najugodnejšo ponudbo.

PO SVETU

PRISEGEL UKRAJINSKI PREDSEDNIK

Milijarder Petro Porošenko je prisegel kot novi ukrajinski predsednik. Inauguracija v vrhovni radi je potekala v prisotnosti visokih gostov iz več kot 50 držav. Med drugimi so se je udeležili ameriški podpredsednik Biden, nemški predsednik Gauck, poljski predsednik Komorowski, predsednik Evropskega sveta Van Rompuy, predsednik Slovenije Pahor, beloruski voditelj Lukašenko, Rusijo pa je zastopal veleposlanik Zurabov. Novi predsednik Porošenko pa se je v govoru ob zaprisegi zavezal, da bo ohranil enotnost Ukrajine ter z vsemi sredstvi branil suverenost svoje države. Zatrdil je, da si ne želi vojne ali maščevanja, a na nekatere compromise ni pripravljen. Proruske separatiste na vzhodu je pozval, naj odložijo orožje, ob tem pa na omenjenem območju obljubil decentralizacijo oblasti in pravico do svobodne rabe ruskega jezika. Vzhodnim regijam Doneck in Lugansk je med drugim ponudil možnost izvedbe predčasni regionalnih volitev. A glede ozemeljske celovitosti, kot je dejal, pogajanj ne bo. Tudi glede statusa polotoka Krim, ki si ga je priključila Rusija, in proevropske države Ukrajine kompromisov z Moskvo ni pripravljen sklepati.

KOSOVSKE VOLITVE

Na nedeljskih predčasnih parlamentarnih volitvah na Kosovu je prepričljivo zmagala Demokratska stranka Kosova aktualnega predsednika vlade Hashima Thacija. Prejela je dobrih 31 odstotkov glasov. Prvič po razglasitvi neodvisnosti Kosova pred šestimi leti so na volitvah sodelovali tudi prebivalci z večinsko srbskega severa, volilna udeležba pa je bila 43-odstotna. Volitve bi sicer morale biti novembra, a se je premier Hashim Thaci odločil za razpis predčasnih volitev, potem ko so srbski poslanci v kosovski skupščini blokirali glasovanje o ustanovitvi kosovske vojske. Kot se je izkazalo, je Thaci preizkus prestal in razglasil zmago. Izidi po njegovih besedah kažejo, da je stranka dobila prepričljivo in trdno večino. Kot je dodal, so s tem vsi državljani Kosova, vse politične stranke, poslale

PISALI SMO PRED 50 LETI

PISALI SMO

Misel ob žrtvah. Kot vsako leto bomo tudi letos na prvo nedeljo v juniju počastili spomin žrtev druge svetovne vojne, še posebej pa pobitih v obrambi domovine pred komunizmom. Letošnja proslava pa bo imela neki svojevrstni značaj: slovenska žena v svobodi naj bi bila tista, ki se bo v prvi vrsti poklonila padlim žrtvam. Prav je tako. Vsi vemo, da so v času, ko so padali naši možje in fantje, padale tudi naše žene in dekleta. V junaštvu niso zaostajale za možmi. Mnogo je bilo deklet, ki so morala poleg svojih življenj žrtvovati tudi svoje devištvo. In ni manjkalo mater, ki so skupno s svojim življenjem, žrtvale nedolžno življenje, ki so ga nosile pod srcem. Med plameni zločinsko zažganih domov je ugasnilo trudno srce marsikatero babice poleg pravkar prebujajočega se življenja vnuka ali vnukinje.

SLOVENCI V ARGENTINI

Buenos Aires. Telovska procesija Slovencev na področju Vel. Buenos Airesa je v nedeljo, 31. maja t.l., tudi letos privabila v Don Boscov zavod v Ramos Mejó veliko slovenskih rojakov, ki so bili najprej pri sveti maši v cerkvi Marije Pomočnice, nato pa se udeležili tudi telovske procesije po prostranem parku. Sveto mašo je imel slov. salezijanski duhovnik g. Alojz Škraba, v telovski procesiji pa je nosil Najsvetejše g. dir. Anton Orehar.

Ramos Mejía. V četrtek, 28. maja, na praznik presvetega Rešnjega Telesa, je bil v Slomškovem domu roditeljski sestanek. ... Osrednja točka je bilo predavanje ge. Anice Kraljeve. V preglednem referatu je razvila misli, o gojenju slovenske besede sredi tujega sveta.

Družinska sreča. V družini Mihaela Tomažina in gospe Ane, roj. Leskovic, se je rodil sin; v družini Milana Magistra in gospe Olge, roj. Prijatelj, so dobili hčerko, ki je bila krščena za Alenko Marijo; v družini Staneta Snoja in gospe Marije, roj. Božnar, pa so krstili novorojenca na ime Jože Stanislav. Čestitamo!

(Svobodna Slovenija, 4. junija 1964 – št. 23)

najboljše sporočilo svetu, da na Kosovu demokracija deluje.

NAPAD NA LETALIŠČU

Pakistanske varnostne sile so prevzele nadzor nad letališčem v Karačiju, ki so ga v nedeljo zvečer več kot 10 ur napadali talibani in pri tem ubili najmanj 24 ljudi. Kot je sporočil predstavnik pakistanskih paravojaških sil Sibtain Rizvi, na letališču ni nobenega napadalca več, zato so ga znova odprli za promet. Pakistanski talibani so se maščevali za njihovega voditelja Mehsuda, ki je bil ubit novembra v napadu ameriškega brezpilotnega letala. Ob tem so zavrnili pozive vlade k pogajanjem in dodali, da so napad na letališče izvedli zato, ker je največji logistični center, preko katerega prihajajo sredstva za križarsko vojno v Afganistanu in Pakistanu.

OSTRA OBSODBA

Rusko sodišče je obsojenima za umor ruske novinarki Ane Politkovske dosodilo dosmrtni zapor. Še trem obsojenim pa je dodelilo dolgoletne zaporne kazni in prisilno delo v kazenski koloniji. Na dosmrtni zapor sta bila obsojena Čečen Rustam Mahmudov, ki je izstrelil smrtonosne strele v Politkovsko, in njegov stric Lom Ali Gajtukajev. 48-letna novinarka časnika Ruska Gazeta, znana po člankih, kritičnih do ruskega predsednika Vladimira Putina in še posebej do vojne v Čečeniji, je bila ustreljena 7. oktobra 2006 na hodniku stanovanjskega bloka v Moskvi. Osem let po zločinu pa njena družina ostaja brez odgovora vprašanje, kdo je umor pravzaprav naročil.

RESUMEN DE ESTA EDICION

NO ALCANZÓ

El referendo que los ciudadanos eslovenos votaron el 8 de junio pasado, a favor o en contra del cierre de los archivos históricos, tuvo resultados extraños. De los que fueron a votar, la mayoría (casi el 68%) votó en contra del cierre, lo que fue aplaudido por el partido que propuso el referendo. Por otro lado, dada la escasa participación ciudadana (no llegó al 12%) en las urnas, el petitorio no logró alcanzar el quórum necesario para el rechazo de la ley (debía haber votado por lo menos un 20% del padrón). En la Argentina se acercaron a la Embajada 419 ciudadanos eslovenos y 29 entregaron su voto por correo. El resultado fue: 3 votos a favor, 444 en contra y 1 voto nulo. (Pág. 1)

VELADA CULTURAL

El sábado 17 de mayo pasado la Acción Cultural Eslovena (SKA, sus siglas en esloveno) dió comienzo a las veladas culturales en el marco del 60º aniversario que celebrará este 2014. La primera noche cultural se llevó a cabo en el salón Dr. Tine Debeljak del centro esloveno capitalino, en un marco de colores y escritura al presentarse el trabajo de la artista Graciela Mravlje y el libro del periodista Mirko Vasle. (Pág. 3)

BAILARINA EXITOSA

Cuántas veces hemos oído decir que podemos encontrar a un esloveno o su descendiente en lugares donde ni siquiera uno se lo imagina. Este fue el caso y en pocas líneas la cronista nos presenta la gran carrera de la bailarina Maria Eugenia Stanovnik, que en el mundo artístico argentino es muy reconocida y tiene una carrera artística prometedora. Sus estudios los inició y culminó en la Escuela Nacional de Danzas en 2002. De allí participó en importantes obras en la Argentina e incluso en el extranjero. Ha completado un master en el estudio de la danza - técnica mixta, bajo la dirección de Anna Deustch. En esta temporada formó parte del ballet que representó en el teatro Colón El barbero de Sevilla, en el cual Lucas Debevec Mayer interpretó el papel de Basilio. (Pág. 3)

CONMEMORACIÓN EN LA ARGENTINA Y EN ESLOVENIA

El pasado domingo 1º de junio se realizó la conmemoración central a las víctimas de la revolución comunista y la segunda guerra mundial en el Centro esloveno capitalino. La jornada de memoria, en un cálido día, se inició con la santa misa ofrecida por el delegado pastoral Dr. Jure Rode en la iglesia Marija Pomagaj. Durante la misma, cantó el coro Ex corde bajo la dirección de Marta Selan Brula. Finalizada la misa, todos los presentes se reunieron frente a la placa que recuerda a las víctimas, para acompañar la entrega floral y el minuto de silencio. En el salón principal del Centro prosiguió la conmemoración con las palabras alusivas del señor Marjan Boltežar. Sobre el escenario, bajo la dirección del Ing. Tone Podržaj, se recitaron poesías alusivas seleccionadas especialmente para este programa que conjuntamente con las canciones del grupo vocal Muččas (dirige prof. Lučka Marinček Kastelic) rindieron homenaje a los caídos. Todos de pie, con gran respeto y orgullo, cantaron la canción insignia de la guardia nacional Oče, mati...

La celebración conmemorativa en Kočevski Rog se realizó el sábado 7 de junio, con la dificultad de asistir al ser un día, para muchos, laborable. La ceremonia se celebró por 25 vez con el programa tradicional: rezo del Santo Rosario, santa misa y los oradores. El Msgr. Andrej Glavan en su homilía resaltó que en ese lugar se reunieron para rezar, no para juzgar ni mucho menos para condenar. Sino para pedir por los vivos y muertos, por todos las víctimas de las matanzas inhumanas y por todos los responsables de estos crímenes. Destacó que la reconciliación es posible si víctimas y agresores, o quienes piensan igual, se esfuerzan por el perdón. Martin Sušnik, con su voz contribuyó con la nota musical durante el homenaje. En esta oportunidad los oradores fueron Judita Treven y Peter Sušnik. (Págs. 4-5)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com. **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovali so še:** Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Urška Makovec, Anica Mehle, Katica Cukjati, Tjaša Lorber, Neda Vesel Dolenc, Marko Vombergar, Štefi Leber in Marjan Jesenovec.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 820.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1120.-; beli papir \$ 1270.-; Bariloche; \$ 950.-; obmejne države Argentine, 260.- US dol.; ostale države Amerike, 290.- US dol.; ostale države po svetu, 320.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 210.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebné) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucía Bogataj
 Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
 Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek - odvetniki
 Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Ferreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA
Apetit od torke do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode
 Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA
 Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA
PATAGONIA Storitve
 María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavim stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OBVESTILA

SOBOTA, 14. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB ob 15. uri v Slovenski hiši.

Poslovlilni večer RAST-i XLIII v Slovenski hiši.

NEDELJA, 15. junija:
Očetovski dan.

D o m o b r a n s k a
proslava v Hladnikovem domu po maši.

ČETRTEK, 19. junija:
ZSMZ San Martin vabi na spominski sestanek v domu ob 16. uri. Govoril bo g. Slavko Truden »Spomini na Teharjce«.

SOBOTA, 21. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB ob 15. uri v Slovenski hiši.

Igra Zdravnik po sili ob 19.30 v Hladnikovem domu.

NEDELJA, 22. junija:
Procesija sv. Rešnjega Telesa v zavodu Don Bosco, Ramos Mejía.

SOBOTA, 28. junija:

Prosimo popravite

V številki 19. našega lista se je na strani 3, v poročilu o Pevsko glasbenem večeru vrinila neljuba napaka. Pod fotografijo, kjer piše Damian Loboda, mora pravilno pisati **Marjan Loboda**. Se opravičujemo in prosimo za razumevanje.

DRUŠTVO SLOVENSKA PRISTAVA
 Vabi na Molièrovo komedijo

"SKOPUH"

V priredbi Carapachayske igralske skupine in sicer v nedeljo 29. junija ob 18. uri.

Po predstavi bo na razpolago večerja. Prijave na tel. 4481-3541 družina Kríž.

Praznik slovenske državnosti ob 19. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 29. junija:
Občni zbor v Carapachayu.

Ponovitev igre Zdravnik po sili ob 18. uri v Hladnikovem domu.

Na Pristavi igra Skopuh v priredbi igralske skupine iz Carapachaya ob 18. uri.

V Našem domu ob 13. uri kosilo upokojencev in prijateljev.

SOBOTA, 5. julija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 6. julija:
Proslava šolskih otrok v čast sv. Alojziju.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča
 7. aprila 2014 se je rodil Leon Thomas Indihar; očka je Gabrijel, mamica pa Giselle Potočnik. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

DAROVALI SO

V tiskovni sklad **Svobodne Slovenije** je ob 30-letnici Slavčeve smrti darovala družina Batagelj. **Bog povrni!**

Dvojno praznovanje

V soboto, 7. junija, je na stadionu v La Plati potekala nogometna tekma med Slovenijo in Argentino. Praznik je bil na igrišču, kjer sta se prvič v zgodovini pomerili obe izbrani vrsti, praznik pa tudi na tribuni, kjer je nad dva tisoč rojakov in njihovih prijateljev navijalo za slovenske nogometaše.

Ker nam je ta teden zmanjkalo prostora, se bomo bolj podrobno dogodku posvetili v prihodnji številki.

Skupaj bomo slavili

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

v soboto, 28. junija 2014, v Slovenski hiši v Buenos Airesu

ob 19. uri sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj; daruje *dr. Jure Rode* za vse pokojne in žive slovenske javne delavce. Poje Mešani pevski iz San Justa pod vodstvom *prof. Andrejke Selan Vombergar*. Po maši poklon pred spomenikom.

ob 20. uri slavnostna akademija v dvorani.

Slavnostna govornica: *Urška Makovec*.

V kulturnem delu nastopi Mešani pevski iz San Justa. Naši umetniki pa bodo razstavili svoja dela.

Rojaki-narodnjaki, prisrčno vabljeni!

Ob edinstvenem dogodku prijateljske nogometne tekme

SLOVENIJA - ARGENTINA

smo na igrišču La Plata ponosno zaslišali slovensko himno. Slovenski rojaki smo se v izrednem številu udeležili, polni navdušenja in veselja.

HVALA, HERI ZUPAN,
 za iniciativo in uresničenje tega nepozabnega srečanja.

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS vabi na predstavo

ZDRAVNIK PO SILI
J. B. Poquelin Molière
 KOMEDIJA V TREH DEJANJIH

- v izvedbi Gledališke skupine Slovenske vasi, v režiji Marka Pallotte -

v **SOBOTO 21. JUNIJA OB 19.30** v dvorani Hladnikovega doma

VSI LEPO VABLJENI!

Vstopnica: prostovoljni prispevki. Po predstavi, na razpolago večerja.

PONOVITEV: V NEDELJO 29. JUNIJA OB 18. URI

Slovenska kulturna akcija

vas prisrčno vabi na predstavitev knjig:
Literarna kava in Besede dveh celin

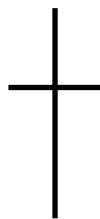
izpod pesniških peres

Damijana Ahlina
Agustina Mojica
Gregorja Papeža

in na otvoritev razstave umetniške grafike

Lučke Voršič Bidone

V soboto, 21. junija, ob 19. uri
v dvorani dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši.

»Jaz sem vstajenje in življenje:
 kdor vame veruje, bo živel, tudi če umrje;
 in vsakdo, ki živi in vame veruje,
 vekomaj ne bo umrl.« (Jn. 11, 25-26)

V globoki žalosti sporočamo, da nas je 23. maja, po kratki bolezni, za vedno zapustila naša draga

Neda Fink

Zahvaljujemo se č.g. Franciju Himmelreichu za duhovno oskrbo ter njemu in č.g. Franciju Cukjatiju za mašo ob krsti; č.g. dr. Juretu Rodetu in inž. Jožetu Oblaku za molitve ob rajni. Hvaležni smo tudi vsem prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani in molili za pokoj njene duše.

Nečakinje, nečaki, snahe in ostalo sorodstvo.